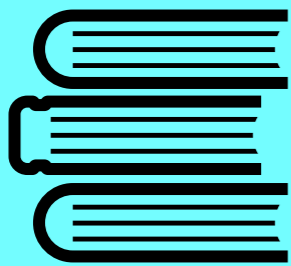

Terveystiedon sähköinen ylioppilaskoe & TE4-kurssi

Kevät 2018

Sähköinen ylioppilaskoe - reaaliaineiden yleiset ohjeet

[https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Sahkoinen_tutkinto/
fi_sahkoinen_reaali.pdf](https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Sahkoinen_tutkinto/fi_sahkoinen_reaali.pdf)

Kokeen kesto ja tehtävien sisällöt

Kaikissa reaaliaineissa kokeen kesto on edelleen kuusi (6) tuntia.

- Kokeiden sisältö perustuu lukion opetussuunnitelman perusteisiin.
- Kokeissa kehitetään kurssirajat ylittäviä ja myös oppiainerajat ylittäviä tehtäviä.
- Vastauksia voi luonnostella suttupaperille. Papereita ei lähetetä lautakuntaan.

Lukion OPS

(Terveystieto löytyy s. 204)

http://www.oph.fi/download/172124_lukion_opetussuunnitelman_perusteet_2015.pdf

Terveystiedon sähköinen ylioppilaskoe

[https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/
Sahkoinen_tutkinto/tiedote_terveystieto_fi.pdf](https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Sahkoinen_tutkinto/tiedote_terveystieto_fi.pdf)

Terveystiedon sähköinen ylioppilaskoe

- Terveystiedon sähköinen ylioppilaskoe järjestettiin ensimmäisen kerran syksyllä 2017.
- Kokeen tarkoituksena on **mitata kokelaan kypsyyttä ja opetussuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista.**
- Kokeen avulla arvioidaan opiskelijan kykyä **monipuoliseen tiedonkäsittelyyn ja itsenäiseen kriittiseen ajatteluun sekä oppiaineen asiantietojen ja käsitteiden hallintaan.**

Terveystiedon sähköinen ylioppilaskoe

"Terveystiedon kokeen tarkoituksena on selvittää kokelaan kykyä monipuoliseen tiedonkäsittelyyn, itsenäiseen kriittiseen ajatteluun sekä oppiaineen asiatietojen ja käsitteiden hallintaan. Kokeessa painottuvat selityksiä etsivät ja päättelyä testaavat tehtävät. Ne vaativat kokelasta käyttämään monipuolisesti terveyteen, sairauteen ja turvallisuuteen sekä terveyden edistämiseen ja sairauksien ehkäisyyn liittyvää **muistitietoa** sekä tehtäväkohtaisten **aineistojen** sisältämää tietoa. Tutkimuksellista lähestymistapaa vaativat tehtävänannot ohjaavat esimerkiksi **tiedon vertailuun ja yhdistämiseen, analysointiin ja arviointiin tai uuden tiedon luomiseen.**

Tehtävät testaavat myös kokelaan valmiutta **ongelmanratkaisuun, tiedon soveltamiseen, tulkintaan, perusteltujen johtopäätösten tekemiseen sekä eettiseen pohdintaan.** Aineistojen käyttö tehtävien lähtökohtana lisääntyy."

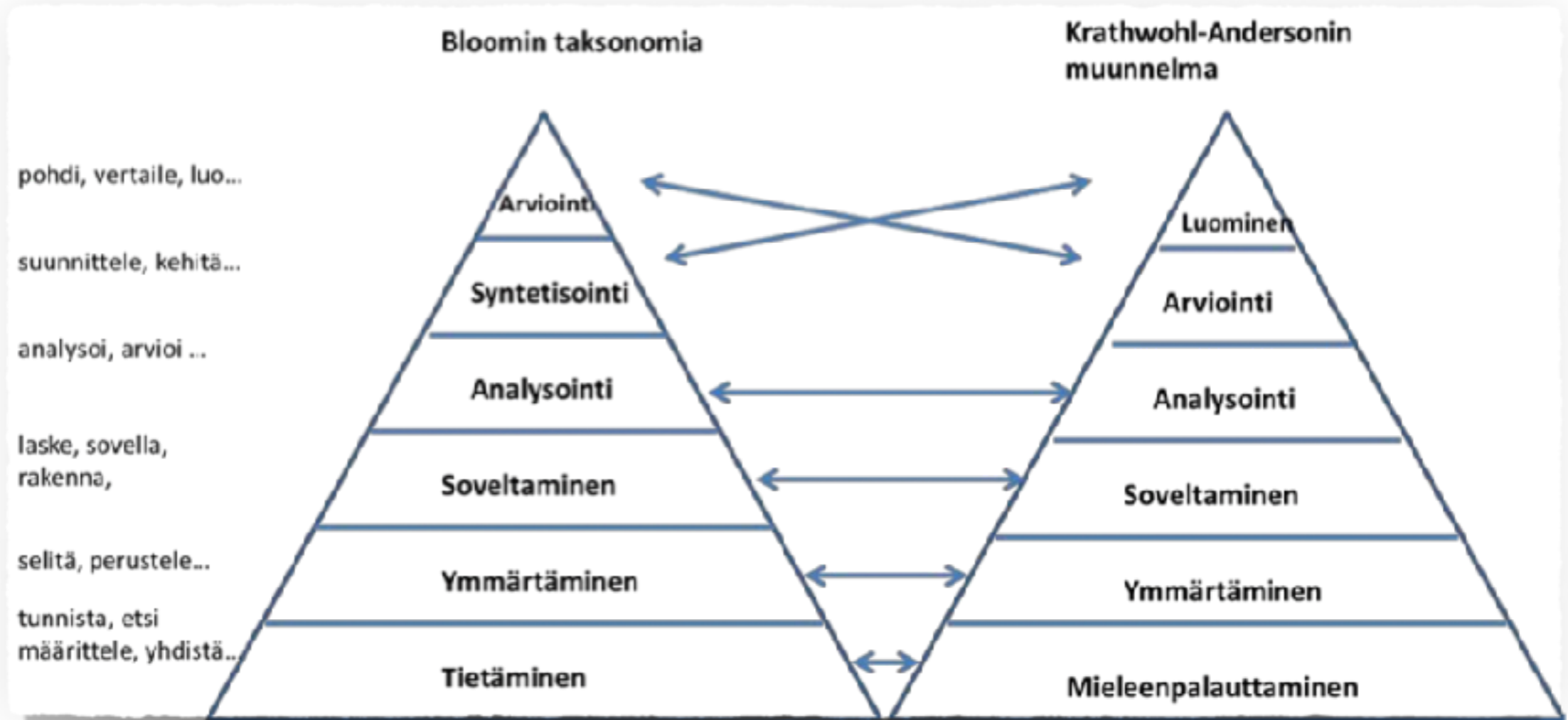
Kokeen aineistoja

"Sähköisessä kokeessa taustamateriaalin määrä voi olla laajempi kuin perinteisessä kokeessa. Aineisto voi olla upotettuna tehtävään tai se voi olla muunlainen paikallisessa koepalvelimessa toimiva palvelu. Materiaalina voidaan tehtävätyypistä ja oppiaineesta riippuen käyttää tekstien lisäksi esimerkiksi seuraavia materiaalityyppejä ja näiden yhdistelmiä."

Kirjoitettuja dokumentteja <ul style="list-style-type: none"> • artikkelitietokantoja • tekstejä	Audiovisuaalista aineistoa <ul style="list-style-type: none"> • videoita • animaatioita • simulaatioita • äänitiedostoja
Visuaalisia aineistoja <ul style="list-style-type: none"> • kaavioita • karttoja • kuvia	Numeerista aineistoa <ul style="list-style-type: none"> • taulukoita • tilastoja • mittaustuloksia

Ajattelun taidot

Tietäminen

- kyky pitää asioita mielessä tai palauttaa niitä mieleen
- tunnistaa, luetella, nimetä, toistaa, havaita, määritellä ja siteerata

Esimerkki

- Kuvaa terveyskeskuksen keskeiset tehtävät.
- Määrittele, mitä riippuvuudella tarkoitetaan.

Ymmärtäminen

- kyky selittää ajatuksia ja käsitteitä sekä tulkita opittuja asioita
- selittää, antaa esimerkkejä, kuvailla, esitellä, tulkita, osoittaa ja tiivistää

Esimerkki

- Esittele keskeisiä keinoja, joilla voidaan ehkäistä liikenneonnettomuuksia Suomessa.
- Tulkitse, mistä ilmiöstä oheinen aineisto kertoo.

Soveltaminen

- tietoa käytetään toisessa asiayhteydessä
- kyky käyttää oppimaansa uusissa tilanteissa tai ongelmien ratkaisussa
- käyttää, soveltaa, ratkaista, muuttaa, suorittaa ja valita

Esimerkki

- Miten väestön liikunta-aktiivisuutta voidaan edistää terveyden edistämisen keinoin?

Analysointi

- tarkoituksena erottaa olennainen tieto epäolennaisesta ja tarkastella asioiden välisiä suhteita
- hyvä analyysi on perusteltu ja käsitteitä on käytetty asianmukaisesti
- eritellä, jakaa, vertailla, luokitella ja jäsentää

Esimerkki

- Analysoi koulun ruokalistaan perusteella, miten ravitsemussuositukset toteutuvat kyseisessä koulussa.

Arviointi

- olennaista hahmottaa kokonaisuuksia, yhdistää asioita sekä arvioida tietoa ja ideoita tiettyjen kriteerien pohjalta
- erilaisten näkökulmien esille tuominen
- yleistää, suhteuttaa, todistaa, yhdistää, arvottaa ja valita

Esimerkki

- Arvioi, pitävätkö seuraavat väitteet paikkansa.
Perustele vastauksesi.

Luominen

- tavoitteena muodostaa johdonmukainen ja toimiva kokonaisuus, luoda uusia ajatuksia ja toimintamalleja tai yllättäviä näkökulmia
- kykyä arvioida opittuja asioita sekä tehdä johtopäätöksiä tai oletuksia
- luoda, suunnitella, muotoilla, tuottaa, tehdä ennusteita, kuvitella ja päätellä

Esimerkki

- Suunnittele kampanja, jonka tavoitteena on vaikuttaa nuorten huumeiden kokeiluun ja käyttöön.

Kokeen rakenne

- Kokeessa on kolme osaa, joissa on yhteensä yhdeksän tehtävää.
- Näistä kokelas vastaa enintään viiteen tehtävään ohjeistuksen mukaisesti (seuraavat diat).
- Kokeen maksimipistemäärä on 120 pistettä.

Osa I

Tietäminen

Ymmärtäminen

Tietäminen ja ymmärtäminen

20 pist.

- Tehtävät (1/3) arvostellaan asiasisällön hallinnan perusteella (0-20 pistettä)
- Voi olla useampiakin tehtäviä/osioita. Pisteytys ratkaistaan pääasiassa tehtävien lukumäärän perusteella, esimerkiksi kaksi kysymystä/10 pistettä, neljä kysymystä/5 pistettä tai viisi kysymystä/4 pistettä. Myös muunlaiset pisteytykset ovat mahdollisia.

Arviointi

- Hyvän vastauksen piirteissä voidaan kuvata 2 ja 4 pisteen vastauksen kriteerit (4 ja 5 pisteen kysymykset) tai 3, 6 ja 9 pisteen vastauksen kriteerit (10 pisteen kysymykset).

Esimerkki

1.2 Muut melun aiheuttamat terveyshaitat (10 p.)

Melu vaikuttaa myös laajemmin ihmisen terveyteen. Se **heikentää unen laatua** ja aiheuttaa **unettomuutta**. Se myös **lisää ärtyvyyttä, heikentää keskittymis- ja oppimiskykyä**, aiheuttaa **stressiä** ja nostaa **verenpainetta**.

Melun haittoja lisäävät muun muassa ikä, yksilöllinen herkkyys, perintötekijät ja muut altisteet, kuten tupakointi, liuotinaineet, särkylääkkeet tai tärinä.

3 pistettä

Vastauksessa on esitelty kaksi muuta melun aiheuttamaa terveyshaittaa.

6 pistettä

Vastauksessa on esitelty neljä muuta melun aiheuttamaa terveyshaittaa. Esittely on pääosin asianmukaista.

9 pistettä

Vastauksessa on esitelty ainakin viisi melun aiheuttamaa terveyshaittaa. Esittely on asianmukaista. Kymmenen pisteen vastauksessa on esitelty meluhaitoille herkistäviä yksilöllisiä tekijöitä.

Osa II

Soveltaminen 20 pist.

Analysointi 20 pist.

Soveltaminen ja analysointi

- Tehtävät (2/3) arvostellaan asiasisällön hallinnan (0-10) ja tiedonkäsittelyn perusteella (0-10)
- Tiedonkäsittely arvostellaan taulukon 1 kriteerien mukaan. Taulukon sisältämien kriteerien tarkempi tehtäväkohtainen käyttö määrittellään hyvän vastauksen piirteiden yhteydessä. Taulukossa olevat tiedonkäsittelyn arvostelukohteet ovat samanarvoisia, ja näistä muodostuva keskiarvo annetaan kokonaisulukuna.

Esimerkki

**Tiedonkäsittely arvioidaan pistein 0-10 taulukon
1 kriteerien mukaan (käsitteiden käyttö,
analysointi, kokonaisuus).**

TAULUKKO 1 Tiedonkäsittelyn arvostelukriteerit terveystiedon kokeessa

Tiedonkäsittelyn arvostelukohteet	0 (0) p	2 (3) p	4 (6) p	6 (9) p	8 (12) p	10 (15) p
Käsitteiden käyttö Keskeisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö Muiden käsitteiden asianmukainen käyttö	Käsitteitä ei ole valittu eikä määriteltä	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö satunnaista ja heikkoa	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinnassa ja käytössä joitakin puutteita, määrittely pintapuolista	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö pääosin asianmukaista	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö asianmukaista	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö asiantuntevaa ja luontevaa
Tiedon käyttö tehtävänannon mukaisesti Soveltaminen, esim. käyttäminen, muuttaminen, oletusten tekeminen, aineistojen hyödyntäminen	Tietoa ei sovelleta, aineistoa ei hyödynnetä	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa niukkaa ja heikkoa tai aineistoa toistavaa	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa pintapuolista	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa pääosin asianmukaista	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa asianmukaista	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa monipuolista ja luontevaa
Analysointi , esim. vertailu, erottelu, luokittelu, ristiriitojen ja piilomerkitysten osoittaminen, olennaisen erottaminen epäolennaisesta, suhteiden tarkastelu (yhteydet, syy-suhteet, vuorovaikutusmekanismit)	Tietoa ei analysoida	Tiedon analysointi satunnaista ja niukkaa	Tiedon analysointia paikoittain, otteeltaan pintapuolista	Tiedon analysointi pääosin monipuolista ja johdonmukaista	Tiedon analysointi monipuolista ja johdonmukaista	Tiedon analysointi systemaattista, kokonaisvaltaista ja oivaltavaa
Arviointi , esim. suhteuttaminen, yleistäminen, yhdistäminen, arvottaminen, valitseminen, toteutettavuus, vaikuttavuus	Tietoa ei arvioida	Tiedon arviointi satunnaista ja niukkaa	Tiedon arviointia paikoittain, otteeltaan pintapuolista	Tiedon arviointi pääosin monipuolista ja johdonmukaista	Tiedon arviointi monipuolista ja johdonmukaista	Tiedon arviointi systemaattista, kokonaisvaltaista ja oivaltavaa
Luominen , esim. kehittäminen, suunnitteleminen, tuottaminen, ongelmien asettaminen ja ratkaisu, johtopäätösten tekeminen	Suunnitelmat ja mallit puuttuvat, ongelmia ei aseteta tai ratkaista, johtopäätöksiä ei tehdä	Suunnitelmien ja vaihtoehtojen mallien luominen tai ongelmien asettaminen ja ratkaiseminen sattumanvaraista ja heikkoa, johtopäätökset ylimalkaisia tai liioitelluvia	Suunnitelmat ja vaihtoehtoiset mallit niukkoja, ongelmien asettaminen ja ratkaiseminen pintapuolista, johtopäätökset pintapuolisia	Suunnitelmien ja vaihtoehtojen mallien luominen pääosin monipuolista, ongelmien asettaminen ja ratkaiseminen pääosin uskottavaa, johtopäätökset pääosin asianmukaisia	Suunnitelmien ja vaihtoehtojen mallien luominen monipuolista, tiedon käsitteellistäminen, ongelmien asettaminen ja ratkaiseminen uskottavaa, johtopäätökset asianmukaisia	Suunnitelmien ja vaihtoehtojen mallien luominen oivaltavaa ja uskottavaa, tiedon käsitteellistäminen sekä ongelmien asettaminen ja niiden ratkaiseminen vakuuttavaa, johtopäätökset loogisia ja jäsentyneitä
Argumentaatio Väitteiden perustelu teorioiden, tutkimustiedon, faktojen ja esimerkkien avulla	Asioita ei perustella, perustelut eivät ole päteviä	Perusteluja niukasti, perusteleminen ylimalkaista, rajoitunutta, liioittelevaa tai epäuskottavaa	Perusteluja paikoittain, perustelut toteavia, yksinkertaisia tai pintapuolisia, perusteluissa paikoin puutteita tai virheitä	Perusteluja useissa kohdissa, perustelut pääosin paikkaansa pitäviä	Perusteluja useissa kohdissa, perustelut uskottavia ja selkeitä	Perusteluja kattavasti, perustelut monipuolisia ja vakuuttavia
Kokonaisuus Jäsentyneen ja johdonmukaisen vastauksen rakentaminen	Vastaus on sekava, samoja asioita toistetaan eri kohdissa	Vastaus on heikosti jäsennellyn ja se voi sisältää joitakin ristiriitaisuuksia, kokonaisuus hahmottuu heikosti	Vastaus on jäsennellyn, mutta asiat jäävät irrallisiksi	Vastaus on pääosin johdonmukainen ja sitä on yritetty hahmottaa kokonaisuutena	Vastaus on johdonmukainen ja muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden	Vastaus on johdonmukainen ja muodostaa yhtenäisen, kiitettävästi jäsennellyn, asiassa pysyvän ja helposti ymmärrettävän kokonaisuuden

Osa III

Arviointi 30 pist.

Luominen 30 pist.

Arviointi ja luominen

- Tehtävät (2/3) arvostellaan asiasisällön hallinnan (0-15) ja tiedonkäsittelyn perusteella (0-15)
- Tiedonkäsittely arvostellaan taulukon 1 kriteerien mukaan. Taulukon sisältämien kriteerien tarkempi tehtäväkohtainen käyttö määrittellään hyvän vastauksen piirteiden yhteydessä. Taulukossa olevat tiedonkäsittelyn arvostelukohteet ovat samanarvoisia, ja näistä muodostuva keskiarvo annetaan kokonaisulukuna.

Esimerkki

Tiedonkäsittely arvioidaan pistein 0–15 taulukon 1 kriteerien mukaan (käsitteiden käyttö, argumentaatio, kokonaisuus).

TAULUKKO 1 Tiedonkäsittelyn arvostelukriteerit terveystiedon kokeessa

Tiedonkäsittelyn arvostelukohteet	0 (0) p	2 (3) p	4 (6) p	6 (9) p	8 (12) p	10 (15) p
Käsitteiden käyttö Keskeisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö Muiden käsitteiden asianmukainen käyttö	Käsitteitä ei ole valittu eikä määriteltä	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö satunnaista ja heikkoa	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinnassa ja käytössä joitakin puutteita, määrittely pintapuolista	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö pääosin asianmukaista	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö asianmukaista	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö asiantuntevaa ja luontevaa
Tiedon käyttö tentävänannon mukaisesti						
Soveltaminen , esim. käyttäminen, muuttaminen, oletusten tekeminen, aineistojen hyödyntäminen	Tietoa ei sovelleta, aineistoa ei hyödynnetä	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa niukkaa ja heikkoa tai aineistoa toistavaa	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa pintapuolista	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa pääosin asianmukaista	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa asianmukaista	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa monipuolista ja luontevaa
Analysointi , esim. vertailu, erottelu, luokittelu, ristiriitojen ja piilomerkitysten osoittaminen, olennaisen erottaminen epäolennaisesta, suhteiden tarkastelu (yhteydet, syy-suhteet, vuorovaikutusmekanismit)	Tietoa ei analysoida	Tiedon analysointi satunnaista ja niukkaa	Tiedon analysointia paikoin, otteeltaan pintapuolista	Tiedon analysointi pääosin monipuolista ja johdonmukaista	Tiedon analysointi monipuolista ja johdonmukaista	Tiedon analysointi systemaattista, kokonaisvaltaista ja oivaltavaa
Arviointi , esim. suhteuttaminen, yleistäminen, yhdistäminen, arvottaminen, valitseminen, toteutettavuus, vaikuttavuus	Tietoa ei arvioida	Tiedon arviointi satunnaista ja niukkaa	Tiedon arviointia paikoin, otteeltaan pintapuolista	Tiedon arviointi pääosin monipuolista ja johdonmukaista	Tiedon arviointi monipuolista ja johdonmukaista	Tiedon arviointi systemaattista, kokonaisvaltaista ja oivaltavaa
Luominen , esim. kehittäminen, suunnitteleminen, tuottaminen, ongelmien asettaminen ja ratkaisu, johtopäätösten tekeminen	Suunnitelmat ja mallit puuttuvat, ongelmia ei aseteta tai ratkaista, johtopäätöksiä ei tehdä	Suunnitelmien ja vaihtoehtojen luominen tai ongelmien asettaminen ja ratkaiseminen sattumanvaraista ja heikkoa, johtopäätökset ylimalkaisia tai liioitelluvia	Suunnitelmat ja vaihtoehtoiset mallit niukkoja, ongelmien asettaminen ja ratkaiseminen pintapuolista, johtopäätökset pintapuolisia	Suunnitelmien ja vaihtoehtojen luominen pääosin monipuolista, ongelmien asettaminen ja ratkaiseminen pääosin uskottavaa, johtopäätökset pääosin asianmukaisia	Suunnitelmien ja vaihtoehtojen luominen monipuolista, tiedon käsitteellistäminen, ongelmien asettaminen ja ratkaiseminen uskottavaa, johtopäätökset asianmukaisia	Suunnitelmien ja vaihtoehtojen luominen oivaltavaa ja uskottavaa, tiedon käsitteellistäminen sekä ongelmien asettaminen ja niiden ratkaiseminen vakuuttavaa, johtopäätökset loogisia ja jäsentyneitä
Argumentaatio Väitteiden perustelu teorioiden, tutkimustiedon, faktojen ja esimerkkien avulla	Asioita ei perustella, perustelut eivät ole päteviä	Perusteluja niukasti, perusteleminen ylimalkaista, rajoittunutta, liioittelevaa tai epäuskottavaa	Perusteluja paikoin, perustelut toteavia, yksinkertaisia tai pintapuolisia, perusteluissa paikoin puutteita tai virheitä	Perusteluja useissa kohdissa, perustelut pääosin paikkaansa pitäviä	Perusteluja useissa kohdissa, perustelut uskottavia ja selkeitä	Perusteluja kattavasti, perustelut monipuolisia ja vakuuttavia
Kokonaisuus Jäsentyneen ja johdonmukaisen vastauksen rakentaminen	Vastaus on sekava, samoja asioita toistetaan eri kohdissa	Vastaus on heikosti jäsennellyn ja se voi sisältää joitakin ristiriitaisuuksia, kokonaisuus hahmottuu heikosti	Vastaus on jäsennellyn, mutta asiat jäävät irrallisiksi	Vastaus on pääosin johdonmukainen ja sitä on yritetty hahmottaa kokonaisuutena	Vastaus on johdonmukainen ja muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden	Vastaus on johdonmukainen ja muodostaa yhtenäisen, kiitettävästi jäsennellyn, asiassa pysyvän ja helposti ymmärrettävän kokonaisuuden

TAULUKKO 1 Tiedonkäsittelyn arvostelukriteerit terveystiedon kokeessa

Tiedonkäsittelyn arvostelukohteet	0 (0) p	2 (3) p	4 (6) p	6 (9) p	8 (12) p	10 (15) p
Käsitteiden käyttö Keskeisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö Muiden käsitteiden asianmukainen käyttö	Käsitteitä ei ole valittu eikä määriteltä	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö satunnaista ja heikkoa	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinnassa ja käytössä joitakin puutteita, määrittely pintapuolista	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö pääosin asianmukaista	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö asianmukaista	Aiheen kannalta olennaisten käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö asiantuntevaa ja luontevaa
Tiedon käyttö tehtävänannon mukaisesti						
Soveltaminen , esim. käyttäminen, muuttaminen, oletusten tekeminen, aineistojen hyödyntäminen	Tietoa ei sovelleta, aineistoa ei hyödynnetä	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa niukkaa ja heikkoa tai aineistoa toistavaa	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa pintapuolista	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa pääosin asianmukaista	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa asianmukaista	Tiedon ja aineiston käyttö uudessa tilanteessa tai tehtävän ratkaisemisessa monipuolista ja luontevaa
Analysointi , esim. vertailu, erottelu, luokittelu, ristiriitojen ja piilomerkitysten osoittaminen, olennaisen erottaminen epäolennaisesta, suhteiden tarkastelu (yhteydet, syy-suhteet, vuorovaikutusmekanismit)	Tietoa ei analysoida	Tiedon analysointi satunnaisesti ja niukkaa	Tiedon analysointia paikoin, otteeltaan pintapuolista	Tiedon analysointi pääosin monipuolista ja johdonmukaista	Tiedon analysointi monipuolista ja johdonmukaista	Tiedon analysointi systemaattista, kokonaisvaltaista ja oivaltavaa
Arviointi , esim. suhteuttaminen, yleistäminen, yhdistäminen, arvottaminen, valitseminen, toteutettavuus, vaikuttavuus	Tietoa ei arvioida	Tiedon arviointi satunnaista ja niukkaa	Tiedon arviointia paikoin, otteeltaan pintapuolista	Tiedon arviointi pääosin monipuolista ja johdonmukaista	Tiedon arviointi monipuolista ja johdonmukaista	Tiedon arviointi systemaattista, kokonaisvaltaista ja oivaltavaa
Luominen , esim. kehittäminen, suunnitteleminen, tuottaminen, ongelmien asettaminen ja ratkaisu, johtopäätösten tekeminen	Suunnitelmat ja mallit puuttuvat, ongelmia ei aseteta tai ratkaista, johtopäätöksiä ei tehdä	Suunnitelmien ja vaihtoehtojen luominen tai ongelmien asettaminen ja ratkaiseminen sattumanvaraista ja heikkoa, johtopäätökset ylimalkaisia tai liioitelluvia	Suunnitelmat ja vaihtoehtoiset mallit niukkoja, ongelmien asettaminen ja ratkaiseminen pintapuolista, johtopäätökset pintapuolisia	Suunnitelmien ja vaihtoehtojen luominen pääosin monipuolista, ongelmien asettaminen ja ratkaiseminen pääosin uskottavaa, johtopäätökset pääosin asianmukaisia	Suunnitelmien ja vaihtoehtojen luominen monipuolista, tiedon käsitteellistäminen, ongelmien asettaminen ja ratkaiseminen uskottavaa, johtopäätökset asianmukaisia	Suunnitelmien ja vaihtoehtojen luominen oivaltavaa ja uskottavaa, tiedon käsitteellistäminen sekä ongelmien asettaminen ja niiden ratkaiseminen vakuuttavaa, johtopäätökset loogisia ja jäsenyntyneitä
Argumentaatio Väitteiden perustelu teorioiden, tutkimustiedon, faktojen ja esimerkkien avulla	Asioita ei perustella, perustelut eivät ole päteviä	Perusteluja niukasti, perusteleminen ylimalkaista, rajoittunutta, liioittelevaa tai epäuskottavaa	Perusteluja paikoin, perustelut toteavia, yksinkertaisia tai pintapuolisia, perusteluissa paikoin puutteita tai virheitä	Perusteluja useissa kohdissa, perustelut pääosin paikkaansa pitäviä	Perusteluja useissa kohdissa, perustelut uskottavia ja selkeitä	Perusteluja kattavasti, perustelut monipuolisia ja vakuuttavia
Kokonaisuus Jäsenyntyneen ja johdonmukaisen vastauksen rakentaminen	Vastaus on sekava, samoja asioita toistetaan eri kohdissa	Vastaus on heikosti jäsenyntyneenä ja se voi sisältää joitakin ristiriitaisuuksia, kokonaisuus hahmottuu heikosti	Vastaus on jäsenyntyneenä, mutta asiat jäävät irrallisiksi	Vastaus on pääosin johdonmukainen ja sitä on yritetty hahmottaa kokonaisuutena	Vastaus on johdonmukainen ja muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden	Vastaus on johdonmukainen ja muodostaa yhtenäisen, kiitettävästi jäsenyntyneen, asiassa pysyvän ja helposti ymmärrettävän kokonaisuuden

HUOM!

- Hyvän vastauksen luonnehdinnassa on kuvattu kunkin vastauksen keskeinen asiasisältö. Kokelas voi saada pisteitä myös sellaisista **relevanteista tiedoista tai näkökulmista**, joita tehtäväkohtaisissa kuvauksissa ei tuoda esille.
- Jos muuten pisteitä tuottavassa vastauksessa ilmenee **useita pieniä virheitä**, voidaan asiasisällön hallinnan pistemäärästä vähentää enintään 3 pistettä (20 pisteen tehtävät) tai 5 pistettä (30 pisteen tehtävät).
- Jos vastauksessa on **yksittäinen, hyvin perustavanlaatuinen virhe**, voidaan asiasisällön hallinnan pistemäärästä vähentää enintään 5 pistettä (20 pisteen tehtävät) tai 8 pistettä (30 pisteen tehtävät).
- Vastauksen **pituus tai tietosisältöjen määrä eivät ole ansioita**. Jos vastauksessa esitetyt tiedot ovat tehtävänannon kannalta **epäoleellisia**, voidaan vastauksen kokonaispistemäärästä vähentää enintään 5 pistettä.
- Joissakin tehtävissä vastauksen enimmäispituus on rajoitettu. **Ylipitkästä vastauksesta voidaan vähentää enintään 5 pistettä tehtävän kokonaispistemäärästä.**"

Terveystiedon ylioppilaskoe, syksy 2017

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2017/09/05/2017-syksy-terveystieto>

Terveystiedon ylioppilaskoe, syksy 2017: Hyvän vastauksen piirteet

<https://drive.google.com/file/d/OB8mp8NzkIDTRQkM3cjEweDFSTDg/view>